

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.8.31.
COM(2016) 548 final

2016/0262 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a metil 2-[[1-(ciklohexilmetil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoát (MDMB-CHMICA) új pszichoaktív anyag ellenőrzési intézkedéseknek való alávetéséről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

Az új pszichoaktív anyagokra vonatkozó információcseréről, kockázatértékelésről és ellenőrzésről szóló 2005/387/IB tanácsi határozat¹ háromlépcsős eljárást vezet be az új pszichoaktív anyagok ellenőrzési intézkedéseknek történő alávetésére Uniószerző.

A Kábítószer és Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA) és az Europol 2016. április 15-én kiadta a 2005/387/IB tanácsi határozat 5. cikke szerinti közös jelentését. A Tanács 2016. május 26-án a Bizottság és tizenhárom tagállam felkérésére a fenti tanácsi határozat 6. cikkének (1) bekezdése szerint kérte az MDMA-CHMICA új pszichoaktív anyag használatával, előállításával és forgalmazásával felmerülő kockázatok értékelését, valamint a szervezett bűnözés szerepének és az anyag ellenőrzési intézkedéseknek való lehetséges alávetéséből eredő következményeknek a felmérését.

Az MDMA-CHMICA kockázatértékelését az EMCDDA tudományos bizottsága végezte el a tanácsi határozat 6. cikke (2), (3) és (4) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban. A tudományos bizottság elnöke 2016. július 28-án nyújtotta be a kockázatértékelési jelentést a Bizottságnak és a Tanácsnak. A kockázatértékelés főbb eredményei a következők:

- Az MDMA-CHMICA szintetikus kannabinoid receptor agonistaként került besorolásra, ami egy több anyagot tartalmazó, vegyileg sokrétű, szintetikus kannabinoidok néven is ismert csoport. Az anyag legalább 2014 augusztusa óta jelen van az uniós kábítószerpiacon, és immár 23 tagállamban észlelték megjelenését.
- Az MDMA-CHMICA magas hatáserőssége és a vegyület erősen változó jelenléte a „legal high” termékekben a heveny toxicitás jelentős veszélyét eredményezi. Nyolc tagállam összesen 28 halálesetet és 25 heveny mérgezést jelentett az MDMA-CHMICA-hoz köthetően.

A Bizottság a 2005/387/IB tanácsi határozat 8. cikkének (1) bekezdése szerint a kockázatértékelési jelentés átvételét követő hat héten belül kezdeményezést nyújt be a Tanácshoz az új pszichoaktív anyag ellenőrzési intézkedéseknek történő alávetéséről Uniószerző, vagy jelentést terjeszt elő, amelyben megindokolja, miért nem tartja szükségesnek az ellenőrzési intézkedések bevezetését. A Bíróság C-317/13. és C-679/13. sz., egyesített ügyekben 2015. április 16-án hozott ítélete értelmében a 2005/387/IB tanácsi határozat 8. cikkének (1) bekezdésén alapuló jogi aktus elfogadása előtt konzultálni kell az Európai Parlamenttel.

A kockázatértékelési jelentés megállapításai alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az anyagot indokolt ellenőrzési intézkedéseknek alávetni Uniószerző. A kockázatértékelési jelentés szerint az MDMA-CHMICA kiváltotta heveny toxicitás az egyénben súlyos egészségkárosodást idézhet elő. Több jelentés is beszámolt arról, hogy az anyag használata adott esetben erőszakos és agresszív viselkedést válthat ki.

2. A JAVASLAT CÉLJA

E tanácsi határozatjavaslat célja a tagállamok felszólítása arra, hogy az MDMA-CHMICA-t vessék alá ellenőrzési intézkedéseknek és büntetőjogi szankcióknak az Egyesült Nemzetek Szervezete pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi egyezménye szerinti kötelezettségeiken alapuló jogszabályaik előírásainak megfelelően.

¹ HL L 127., 2005.5.20., 32. o.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA**a metil 2-[[1-(ciklohexilmetil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoát (MDMB-CHMICA) új pszichoaktív anyag ellenőrzési intézkedéseknek való alávetéséről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az új pszichoaktív anyagokra vonatkozó információcseréről, kockázatértékelésről és ellenőrzésről szóló, 2005. május 10-i 2005/387/IB tanácsi határozatra² és különösen annak 8. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére³,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontjának (EMCDDA) kibővített tudományos bizottsága rendkívüli ülésén a 2005/387/IB tanácsi határozat 6. cikke alapján kockázatértékelési jelentést készített az MDMB-CHMICA új pszichoaktív anyagról, majd e jelentést 2016. július 28-án benyújtotta a Bizottságnak és a Tanácsnak.
- (2) Az MDMB-CHMICA szintetikus kannabinoid receptor agonistaként került besorolásra, ami egy több anyagot tartalmazó, vegyileg sokrétű, szintetikus kannabinoidok néven is ismert csoport. A szintetikus kannabinoid receptor agonisták működésüket tekintve hasonlítanak a kannabisz legfőbb pszichoaktív hatóanyagához, a delta-9-tetrahidrokannabinolhoz (THC). Az Egyesült Nemzetek Szervezete pszichotrop anyagokról szóló 1971. évi egyezménye alapján ellenőrzött kannabinoid receptor agonisták: a kannabisz legfőbb hatóanyaga, a delta-9-tetrahidrokannabinol (Δ^9 -THC) és két szintetikus kannabinoid, a naftalin-1-il(1-pentil-1*H*-indol-3-il)metanon (JWH-018) és az 1-(5-fluorpentil)-1*H*-indol-3-il]-(naftalin-1-il)-metanon (AM-2201).
- (3) Az MDMB-CHMICA magas hatásereősége és a vegyület erősen változó jelenléte a „legal high” termékekben a heveny toxicitás jelentős veszélyét eredményezi.
- (4) Az MDMB-CHMICA legalább 2014 augusztusa óta jelen van az uniós kábítószerpiacon, és immár 23 tagállamban észlelték megjelenését. Jellemzően kereskedelmi márkás „legal high” termékeként értékesítik kábítószer-fogyasztási kellékeket árusító boltok, valamint az interneten árulják a kannabisz „legális” helyettesítőjeként. A rendelkezésre álló információk arra engednek következtetni, hogy az MDMB-CHMICA-t ömlesztett por formájában állítják elő Kínában működő

² HL L 127., 2005.5.20., 32. o.

³ HL C ., ., . o.

vegyipari vállalatok. Ezt követően az anyagot behozzák az Unióba, ahol vagy feldolgozzák és kereskedelmi dohánykeverékként csomagolják, vagy pedig por alakban értékesítik. Nem merült fel arra utaló adat, hogy az MDMB-CHMICA-t gyártanák az Unión belül.

- (5) Az MDMB-CHMICA-t általában dohányzás útján, gyógynövénykeverékként fogyasztják, amelyet a fogyasztók vagy használatra kész, kereskedelmi forgalomban kapható „legal high” termékként vásárolnak meg, vagy pedig – ritkább esetben – maguk állítanak elő. A kereskedelmi forgalomban kapható termékeken általában nem tüntetik fel, ha a termék MDMB-CHMICA-t vagy egyéb szintetikus kannabinoid receptort tartalmaz. Ezért számos az MDMB-CHMICA hatásának kitett fogyasztó adott esetben nem is tud róla, hogy használja a szert. Ezenfelül a fogyasztók nem feltétlenül vannak tisztában az elfogyasztott mennyiséggel sem. A gyártási folyamat során előfordulhat továbbá, hogy az anyag nem egyenletesen oszlik el a növényanyagban, így egyes termékek bizonyos részeiben erősen koncentrálódik a kannabinoid, ami növeli a heveny toxicitás és a tömeges mérgezés fellépésének veszélyét.
- (6) A rendelkezésre álló adatok arra engednek következtetni, hogy az MDMB-CHMICA-t kannabiszfogyasztók, „pszichonauták” és olyan személyek fogyasztják, akiket rendszeresen vonnak kábítószer-ellenőrzés alá (például börtönben fogvatartottak).
- (7) Jóllehet nincs konkrét információ az MDMB-CHMICA-nak a közvetlen társadalmi környezetre vagy a társadalom egészére gyakorolt hatásáról, számos jelentés beszámolt arról, hogy a szer használata adott esetben erőszakos és agresszív viselkedést válthat ki. Ezenkívül az MDMB-CHMICA kimutatása olyan esetekben, amikor fennáll a kábítószeres befolyásoltság alatti vezetés gyanúja, arra enged következtetni, hogy a szer további kockázatot jelent a közbiztonságra nézve.
- (8) Nyolc tagállam összesen 28 halálesetet és 25 heveny mérgezést jelentett az MDMB-CHMICA-hoz köthetően. Ha az MDMB-CHMICA szélesebb körben is hozzáférhetővé válik, és fogyasztása elterjed, jelentős hatással lehet az egyes személyek egészségére és a közegészségügyre.
- (9) Kevés jel utal arra, hogy a szervezett bűnözés szerepet játszana az MDMB-CHMICA Unión belüli előállításában, terjesztésében, kereskedelmében és a fogyasztók ellátásának biztosításában.
- (10) Az MDMB-CHMICA-t mint ellenőrizendő anyagot az Egyesült Nemzeteknek sem a kábítószerekről szóló, 1961. évi egységes egyezményében, sem a pszichotróp anyagokról szóló, 1971. évi egyezményében nem vették jegyzékbe. A szer azonban szerepel azon anyagok között, amelyek felülvizsgálatát mérlegeli a WHO kábítószer-függőséggel foglalkozó 38. szakértői bizottsága. Ez a bizottság ajánlásokat fogalmaz meg a kábítószerekkel foglalkozó ENSZ-bizottság felé az általa megfelelőnek ítélt, kábítószerek ellenőrzésére vonatkozó intézkedések tekintetében.
- (11) Az MDMB-CHMICA-nak megalapozott vagy elismert humán vagy állatgyógyászati orvosi alkalmazása nincs. Semmilyen jel nem utal arra, hogy az analitikus referenciaanyagokban, valamint – az anyag kábítószerpiacon való megjelenésének következményeképpen végzett – vegyi, farmakológiai és toxikológiai vizsgálatokra irányuló tudományos kutatásokban való használatán kívül bármilyen egyéb célra felhasználásra kerülne.

- (12) A kockázatértékelési jelentésből kiderül, hogy az MDMA-CHMICA-ra vonatkozóan rendelkezésre álló tudományos bizonyítékok érvényessége korlátozott, és további kutatásra lenne szükség. Ugyanakkor az egészségügyi és társadalmi kockázatokra vonatkozó, rendelkezésre álló bizonyítékok elegendő alapot szolgáltatnak ahhoz, hogy az MDMA-CHMICA-t ellenőrzési intézkedéseknek vessék alá Unió-szerte.
- (13) Mivel 10 tagállam az Egyesült Nemzetek Szervezete pszichotrop anyagokról szóló 1971. évi egyezménye szerinti kötelezettségeken alapuló jogszabályai előírásainak megfelelően szabályozza az MDMA-CHMICA-t, valamint öt tagállam alkalmaz egyéb jogszabályi intézkedéseket az anyag ellenőrzésére, segítene elkerülni a határon átnyúló bűnüldözés és igazságügyi együttműködés útjában álló akadályokat, valamint védelmet nyújtana az anyag elérhetősége és fogyasztása által jelentett kockázatokkal szemben, ha az említett anyagot Unió-szerte ellenőrzési intézkedéseknek vetnék alá.
- (14) Az Egyesült Királyságra nézve a 2005/387/IB határozat nem kötelező, ezért nem vesz részt ennek a 2005/387/IB határozatot végrehajtó határozatnak az elfogadásában, továbbá az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

a metil 2-[[1-(ciklohexilmetil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoát (MDMA-CHMICA) új pszichoaktív anyagot ellenőrzési intézkedéseknek kell alávetni Unió-szerte.

2. cikk

A lehető leghamarabb, de legkésőbb *[a határozat közzétételétől számított egy éven belül]* a tagállamok nemzeti jogukkal összhangban megteszik a szükséges lépéseket, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete pszichotrop anyagokról szóló 1971. évi egyezménye szerinti kötelezettségeiken alapuló jogszabályaik előírásainak megfelelően az 1. cikkben említett anyagokat ellenőrzési intézkedések és büntetőjogi szankciók alá vonják.

3. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a határozatot a Szerződéseknek megfelelően kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*